

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๒๓๖๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง หารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินการตามแผนแม่บทของสมาชิกสภาคองค์การบริหารส่วนจังหวัด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดเพชรบูรณ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเรื่องที่ ๗๕/๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกานะที่ ๑ และคณะที่ ๒)
ได้แจ้งผลการพิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินการดำเนินการตามแผนแม่บทของสมาชิกสภาคองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในจังหวัดและอำเภอที่จังหวัดท้องถิ่นที่จังหวัดท้องถิ่นในจังหวัดทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจินทร์ จิตพون)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๙๒๘๗)

สำนักกฎหมายและระเบียนท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕-๖
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

“ธรรมน้ำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ นท ๐๘๐๔.๓/๙๙๙๗ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า จังหวัดเพชรบูรณ์ได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ของจ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ เมาวัชรินทร์ และนายบุญหลาย นิลmut ดังนี้

๑. วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ จ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตเลือกตั้งที่ ๓ อำเภอหนองไฝ ต่อมาก็จังหวัดเพชรบูรณ์มีคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ ๑๙๖๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ วินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ของจ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ฯ สิ้นสุดลง เนื่องจากเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางตรงในสัญญาที่กระทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามนัยมาตรา ๑๑ (๕) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. คณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดวันเลือกตั้งสำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตเลือกตั้งที่ ๓ อำเภอหนองไฝ แทนตำแหน่งที่ว่างในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ผลการเลือกตั้งปรากฏว่านายบุญหลายฯ ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์

๓. จ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ฯ ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองพิษณุโลก โดยขอให้เพิกถอนคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ ๑๙๖๔/๒๕๕๐ เนื่องจากเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย และศาลปกครองพิษณุโลกได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๕๘/๒๕๕๘ พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์ดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่า กรณีความรับผิดชอบเรื่องนี้เป็นความรับผิดโดยผลของกฎหมายตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นคนละลักษณะกับความรับผิดในสัญญาที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดทำไว้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนั้น กรณีของจ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ฯ ไม่อาจถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งของจังหวัดเพชรบูรณ์มีผลใช้บังคับ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าว ทำให้คดีถึงที่สุด

๔. จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความเห็นว่า การคืนสูตรตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ของจ้าวอาภาเดอกศุภวัฒน์ฯ เป็นเรื่องพนันวิสัย เพราะนายบุญหลายฯ ได้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว และนายบุญหลายฯ ย่อมมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ตั้งแต่วันเลือกตั้ง คือ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน

เนื่องจากนายบุญหลายฯ ได้รับเลือกตั้งโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๙๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็นสองแนวทาง ดังนี้ แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อศาลปกครองพิพากษาให้เพิกถอน คำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลใช้บังคับแล้ว จึงมีผลสมมอนว่า ไม่เคยมีคำสั่งดังกล่าวมาก่อน และสมมอนว่า จ้าอาคารเอกสารคุกเว้นฯ ยังคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ อよู่ตลอดมา กรณีนี้จึงไม่ใช้การพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาห้องถิ่นอันเป็นเหตุให้ต้องมีการ จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่าง ดังนั้น การเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๙๗ จึงไม่มีผลให้ นายบุญหลายฯ เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์แทนจ้าอาคารเอกสารคุกเว้นฯ แต่อย่างใด นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงก็ยังฟังไม่ได้ว่านายบุญหลายฯ มีสิทธิ์กว่าจ้าอาคารเอกสารคุกเว้นฯ นายบุญหลายฯ จึงไม่สามารถอ้างอิงได้ว่าตนมีสิทธิ์กว่าจึงไม่ต้องผูกพันตามคำพิพากษาดังกล่าวและยังคงดำรง ตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ต่อไปได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๗๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๙๒

แนวทางที่สอง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ย่อมถือได้ว่านายบุญหลายฯ ได้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์แล้ว ประกอบกับมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๙๖ ก็ไม่ได้บัญญัติให้กรณีผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เข้ามาดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างพ้นจากตำแหน่ง หากปรากฏ ข้อเท็จจริงในภายหลังว่าตำแหน่งที่ตนเข้ามาแทนนั้นมิได้ว่างลงจริง ดังนั้น จึงไม่อาจยก คำพิพากษาศาลปกครองพิพากษาเป็นเหตุให้ นายบุญหลายฯ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ และเป็นผลให้การคืนสูตรตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ของจ้าอาคารเอกสารคุกเว้นฯ เป็นการพ้นวิสัย ซึ่งจ้าอาคารเอกสาร คุกเว้นฯ ชอบที่จะใช้สิทธิเรียกค่าสินใหม่ทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการที่ ไม่สามารถคืนสูตรตำแหน่งได้จากผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจจัดต่อไป

ดังนั้น จึงขอหารือว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นข้างต้น แนวทางใดถูกต้อง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทน กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดเพชรบูรณ์) และผู้แทน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็น เป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อศาลปกครองพิจารณาคดีพิพาทหมายเลขแดงที่ ๒๕๔/๒๕๔๙ พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ ๑๗๙/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่สั่งให้จ้าวภาคเอกศุภวัฒน์ฯ สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์เนื่องจากเหตุเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางตรงในสัญญาที่กระทำการกับองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ ถือได้ว่าไม่เคยมีคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์มาก่อน ซึ่งเป็นผลให้จ้าวภาคเอกศุภวัฒน์ฯ ไม่เคยเลิссสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์และยังคงอยู่ในตำแหน่งมาโดยตลอด จึงไม่มีเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามมาตรา ๑๕^๙

^๙ มาตรา ๑๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดลื้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด หรือมีการยุบสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดประชุมสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาท่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้เก่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือท่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนั้นจะกระทำ

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรคสอง

(๗) สภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมายั่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กรบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด โดยมีสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้สมาชิกสภาพลื้นสุดลงนับแต่วันที่สภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีมติ

(๘) ราชภรษฎีลิธิเลือกตั้งในเขตองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีลิธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาพห้องถื่นหรือผู้บริหารห้องถื่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดลื้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

ในการที่สมาชิกสภาพของสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดลื้นสุดตาม (๔) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๑๕ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดว่างลงเพรรายเหตุอันนักจากถึงคราวออกตามอายุของสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดหรือมีการยุบสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาพห้องถื่นหรือผู้บริหารห้องถื่น

ให้สมาชิกสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาพองค์กรบริหารส่วนจังหวัด

แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับมาตรา ๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่อย่างใด ดังนั้น แม้จะ^๒
ปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และนายบุญหลาภ
เป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งก็ตาม ก็ไม่อาจถือได้ว่านายบุญหลาภ เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ อย่างไรก็ตาม โดยผลของคำพิพากษาของศาลปกครองพิษณุโลก ทำให้
นายบุญหลาภ ได้รับความเสียหายจากการที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
เพชรบูรณ์ นายบุญหลาภ จึงอาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายนั้น
ตามกฎหมายได้

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า นายบุญหลาภ เป็นผู้ซึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์แทนจากภาคเอกศุภวัฒน์ โดยขอบด้วยกฎหมาย และ^๓
ไม่ปรากฏว่ามีเหตุแห่งการลืมสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไข^๕
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ เกิดขึ้นแก่
นายบุญหลาภ แม้การที่ศาลปกครองพิษณุโลกได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งจังหวัด
เพชรบูรณ์โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งของจังหวัดเพชรบูรณ์มีผลใช้บังคับ^๖
นั้น ก็ไม่อาจนำคำพิพากษามาอ้างอิงเพื่อให้นายบุญหลาภ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ สมาชิกภาพของของนายบุญหลาภ จึงยังไม่สิ้นสุดลง^๗
อย่างไรก็ตาม โดยผลของคำพิพากษาของศาลปกครองพิษณุโลก นั้น ทำให้จังหวัดเพชรบูรณ์มีผลใช้บังคับ^๘
ได้รับความเสียหายจากการที่ไม่สามารถกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ จึงอาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
สำหรับความเสียหายนั้นตามกฎหมายได้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นประเด็น^๙
ปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญที่จะต้องมีการพิจารณาในวินิจฉัยโดยรอบครอบเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ
ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป ซึ่งสมควรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระ หรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สมาชิกสภา^๒
ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุอื่นนอกเหนือครบวาระ เว้นแต่ว่าวาระการดำรงตำแหน่ง^๓
ของสมาชิกสภาท้องถิ่นจะเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งขยายหรือย่อระยะเวลาให้มีการเลือกตั้งตามวรรค^๔
หนึ่งได้ตามความจำเป็นเมื่อมีภัยธรรมชาติพิเศษ โดยต้องระบุเหตุผลการมีคำสั่งดังกล่าวด้วย

ในการจัดให้มีการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความ^๕
ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการจัดการเลือกตั้ง

๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

คณะกรรมการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๔ ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงจัดให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อนายบุญหล่ายฯ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์แทนตำแหน่งที่ว่างโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วและไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งได้สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่นายบุญหล่ายฯ ย่อมมีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตั้งแต่วันเลือกตั้งเป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และแม้ต่อมาศาลปกครองพิษณุโลกได้พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ ๑๙๖/๒๕๗๗ โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งของจังหวัดเพชรบูรณ์มีผลใช้บังคับก็ตาม แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ศาลปกครองพิษณุโลกไม่ได้กำหนดคำบังคับให้จ้าวภาคเอกคุภัณฑ์ฯ กลับมาเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ตามเดิม ตามที่จ้าวภาคเอกคุภัณฑ์ฯ ได้มีคำขอโดยเห็นว่าเป็นคำขอที่ศาลปกครองไม่อาจกำหนดคำบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ คำพิพากษานั้น จึงไม่กระทบถึงการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างที่ได้ดำเนินการไปโดยชอบก่อนที่ศาลปกครองพิษณุโลกมีคำพิพากษา และไม่อาจนำคำพิพากษานั้นมาอ้างอิงเพื่อให้นายบุญหล่ายฯ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ได้อย่างไรก็ตาม เมื่อจ้าวภาคเอกคุภัณฑ์ฯ ได้รับความเสียหายเนื่องจากการที่ถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งและไม่สามารถกลับเข้ามาต่อรับตำแหน่งตามเดิมได้ จ้าวภาคเอกคุภัณฑ์ฯ จึงอาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินใหม่ทดแทนสำหรับความเสียหายนั้นตามกฎหมายได้

(คุณพรพิพิช ชาล)

เลขอิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๑

๔ ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขอิการคณะกรรมการกฤษฎีกอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะมาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

๕ มาตรา ๑๐ อายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง